

Une Tora pour les hommes

Les anges contre Moïse

Comme souvent dans le midrach les anges s'opposent aux hommes. Ici ils contestent le don de la Tora à des êtres de chair et de sang. La Tora devrait être réservée aux êtres purement spirituels, plaignent-ils. Moïse saura leur répondre.

A l'instar des lanières de cuirs des tefilines que l'on pose sur le bras et la tête, la Tora n'est pas pur exercice de l'esprit.

מסכת שבת פט (א-ב)

בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מה לילוד אשה בינינו אמר להן לקבל תורה בא אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם [...] אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה אמר לפניו רבש"ע מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה [...] אמר לפניו רבוננו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים אמר להן למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם תורה למה תהא לכם שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים בין עמים אתם שרויין שעובדין עבודת גלולים שוב מה כתיב בה זכור את יום השבת לקדשו כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות [...] שוב מה כתיב בה כבד את אביך ואת אמך אב ואם יש לכם שוב מה כתיב בה לא תרצח לא תנאף לא תגנוב קנאה יש ביניכם יצר הרע יש ביניכם מיד הודו לו להקב"ה [...] מיד כל אחד ואחד נעשה לו אוהב ומסר לו דבר שנאמר [...] אף מלאך המות מסר לו דבר שנאמר **(במדבר יז, יב)** ויתן את הקטורת ויכפר על העם ואומר ויעמוד בין המתים ובין החיים וגו' אי לאו דאמר ליה מי הוה ידע

Traité chabat 89a-b

Lorsque Moïse est monté aux cieux (sur le Sinaï, pour recevoir la Tora) les anges du service ont dit à Dieu: "Maître du monde, que fait ce "né d'une femme" parmi nous?!" Dieu leur dit: "il vient recevoir la Tora". Les anges répondirent: elle est si précieuse que tu l'as cachée 974 générations avant la création du monde et tu veux la donner à un être fait de chair et de sang ?!" [...] Dieu dit à Moïse: "nous allons leur répondre". Moïse dit: "Maître du monde, je crains qu'ils ne me brûlent par leur souffle", Dieu lui dit: accroche-toi au siège de Ma gloire et réponds-leur" [...]

Moïse dit: "Maître du monde, la Tora que tu me donnes il y est écrit "Je suis ton Dieu qui t'ai fait sortir d'Egypte". Vous, les anges, êtes-vous descendus en Egypte? Pharaon vous a-t-il asservis? A quoi vous sert la Tora? Ensuite il y est écrit "souviens-toi du jour du chabat pour le sanctifier", est-ce que vous travaillez pour vous devoir vous reposer? [...] Il est écrit "honore ton père et ta mère", avez-vous un père et une mère? Il est écrit "ne tue pas, ne vole pas, ne convoite pas", êtes-vous habité par la jalousie, par le mauvais penchant?

De suite, les anges louèrent Dieu et chaque ange se prit d'affection pour Moïse et lui transmis quelque chose et même l'ange de la mort lui transmit quelque chose comme il est dit "Il donna l'encens, il expia le peuple et se tint entre les morts et les vivants et la mortalité s'arrêta" ([Nombres 17,12-13](#)).

Traduction: Ruben Honigmann